

Noční motýli – kolekce doplňků inspirovaná skleněnými knoflíky

Bakalářská práce

Studijní program:

B3107 Textil

Studijní obor:

Textilní a oděvní návrhářství

Autor práce:

Nikola Nemergutová

Vedoucí práce:

doc. Ludmila Šikolová, M.A.
Katedra designu

Zadání bakalářské práce

Noční motýli – kolekce doplňků inspirovaná skleněnými knoflíky

Jméno a příjmení: **Nikola Nemergutová**
Osobní číslo: T18000135
Studijní program: B3107 Textil
Studijní obor: Textilní a oděvní návrhářství
Zadávací katedra: Katedra designu
Akademický rok: 2020/2021

Zásady pro vypracování:

1. Rešerše na téma noční motýli.
2. Výtvarné návrhy.
3. Volba vhodných materiálů a materiálové zkoušky.
4. Realizace modelů.
5. Zhotovení vybraných doplňků.
6. Fotodokumentace.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

NOVÁK, Ivo. Motýli a jejich půvab v ilustracích Bohumila Vančury. Ilustroval Bohumil VANČURA. Praha: Aventinum, 2010. Artia (Aventinum). ISBN 978-80-7442-006-1.

MILLEROVÁ, Judith. Secese – Průvodce pro sběratele. Noxi, 2004. ISBN 80-89179-08-8.

KYBALOVÁ, Ludmila; NOVÝ, Petr; SIRŮČKOVÁ, Šárka. Jablonecký knoflík = Gablonzer Knopf = The Jablonec button. Vyd. 1. vyd. Jablonci nad Nisou: Muzeum skla a bižuterie, 2007. 191 pages s. ISBN 9788086397047.

Vedoucí práce: doc. Ludmila Šíkolová, M.A.
Katedra designu

Datum zadání práce: 2. října 2020
Předpokládaný termín odevzdání: 28. května 2021

doc. Ing. Vladimír Bajzík, Ph.D.
děkan

Ing. Renata Štorová, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 1. dubna 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu užití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do její skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

24. května 2021

Nikola Nemergutová

Poděkování

Velké díky patří v první řadě vedoucí mé bakalářské práce doc. M.A. Ludmile Šikolové za velice přátelský a vstřícný přístup a spoustu užitečných rad, ať už do života, tak do řešení mých problémů v rámci navrhování. Dále chci poděkovat MgA. Martinu J. Pouzarovi, který byl po celou dobu mého studia velice ochotný, vstřícný a nápomocný. Vždy dával maximum do toho, aby mi s čímkoliv pomohl, a za to mu chci touto cestou ještě jednou poděkovat. Oběma bych také chtěla poděkovat za trpělivost, protože moc dobře vím, že to se mnou ani jeden neměl během mé doby studia jednoduché.

Také bych chtěla touto cestou poděkovat firmě Lama Stone s.r.o., konkrétně panu Lahodovi, který mi velice pomohl s realizací všech mých šperků. Díky jeho zkušenostem s laserováním, gravírováním a hlavně vstřícnému přístupu a rychlému jednání vypadají moje šperky tak, jak vypadají.

Děkuji také firmě PROFISIGN plus s.r.o., která mi poskytla flokované fólie od firmy Siser.

V neposlední řadě bych chtěla moc poděkovat svojí rodině za to, že mi se vším pomáhali, ale ještě víc za trpělivost s mými výkyvy nálad pod návaem stresu. Zvláštní díky patří také mému příteli, který mě naučil pracovat na soustruhu, vždycky se mi snažil se vším pomoci, jak nejlépe mohl, a také byl ochotný se mnou nafotit moje tunely a plugy.

Anotace

Ve své bakalářské práci vytvářím kolekci doplňků (knoflíky, tunely do uší a plugy). Pro inspiraci se zaměřuji na život nočních motýlů a jejich housenek, kde využívám jejich barevnosti a různorodosti. Tyto poznatky v ní dále zpracovávám a pomocí nich dále vytvářím kolekci doplňků s motivy těchto nočních tvorů. Celá kolekce se skládá z tunelů do uší, plugů a knoflíků. Každý kousek z kolekce v sobě nese jedinečný design v podobě použitých stylizovaných prvků typických pro jednotlivé druhy můr, jimiž je daný kousek inspirovaný.

Klíčová slova: můry a jejich housenky, tunely, plugy, piercingy, skleněné knoflíky

Annotation

In my bachelor's thesis I create a collection of accessories (buttons, ear tunnels and plugs). For inspiration, I focus on the life of moths and their caterpillars, where I use their colors and diversity. I further process this knowledge in it and with the help of which I further create a collection of accessories with motifs of these nocturnal creatures. The whole collection consists of ear tunnels, plugs and buttons. Each piece from the collection carries a unique design in the form of used stylized elements typical of individual types of moths, which inspire the piece.

Key words: moths and their caterpillars, tunnels, plugs, piercings, glass buttons

Obsah

Úvod.....	8
1 Historie jabloneckých knoflíků	9
1.1 Výroba knoflíků	9
2 Secese	13
2.1 Secesní šperk.....	13
3 Piercingy a tělesné modifikace	15
3.1 Nejstarší tělesné modifikace	15
3.2 Druhy tělesných modifikací	15
3.3 Historie a význam piercingů napříč různými kulturami a kmeny po celém světě	18
3.4 Historie roztahování uší [9].....	20
3.4.1 Roztahování uší – princip	20
3.5 Typy šperků do roztažených uší.....	22
4 Motýli denní a noční.....	24
4.1 Motýlí křídla, jejich stavba a funkce.....	24
4.1.1 Barvy motýlích křídel	25
4.2 Rozdíly mezi denními a nočními motýly	26
5 Téma a motivy mûr v současném umění	27
6 PRAKTICKÁ ČÁST	29
6.1 Vlastní zkušenosti s tetováním, piercingy a roztahováním uší	29
6.2 První nápady	30
6.3 Materiálové zkoušky	31
6.3.1 Výběr materiálů a technologií.....	36
6.4 DŘEVĚNÁ KOLEKCE	37
Závěr	47
Fotodokumentace.....	48
Zdroje.....	53
Seznam obrázků.....	58

Úvod

V dnešní moderní době lidé hledají originalitu ve všech oblastech života, chtějí se odlišovat, něčím vynikat. Nosí okázalé oblečení, výrazná tetování, piercingy, barví si vlasy a modifikují si tělo dalšími způsoby. Toto je i můj životní styl a právě proto a pro další lidi se stejným vkusem jsem chtěla vytvořit svoji vlastní originální kolekci tunelů a plugů do uší. Pro celou kolekci jsem se rozhodla použít motivy ze života nočních motýlů a jejich housenek. Tito tvorové jsou pro obyčejné lidi stejně odlišní od obyčejných motýlů jako právě nositelé tunelů a piercingů pro obyčejné lidi. Liší se především svým vzhledem a tím, že ožívají až po soumraku. Na první pohled je člověk skoro ani nevidí díky skvělému maskování a vzoru vrchních křídel, ale pod nimi skrývají svůj svérázný charakter.

Prvotní inspirací mi byly právě starožitné skleněné knoflíky, jejichž doba slávy už bohužel pominula. Knoflíky mají velice dlouhou historii především na Jablonecku, zde se dnes také nachází největší sbírka těchto klenotů. Vynikaly svojí rozmanitostí ať už v barevnosti, tak i v tvarech, velikostech. Úžasné na nich je také nepřeberné množství dekorů a technik použitých při jejich zdobení. Nejběžnější jsou knoflíky mačkané, ale jsou i smaltované, malované nebo broušené s různými barevnými úpravami. Právě rozmanitost a barevnost těchto knoflíků mě zaujala a inspirovala.

Cílem mojí bakalářské práce bylo vytvořit svoji osobitou kolekci pro lidi určitého stylu, který vyznámám i já, ale i pro ty, kteří hledají netradiční kousky doplňující jejich vzhled. Tunely a plugy nejsou doplňky pro každého, ale věřím, že moje doplňky svou originalitou upoutají a zaujmou i ty, kteří tento styl nevyznámají.

Součástí této práce bude stručný popis toho, co jsou plugy a tunely do uší, odkud tento druh šperku pochází, z jaké doby o něm máme první záznamy a jaký má vlastně význam napříč různými kulturami po celém světě. Část práce je věnovaná historii skleněných jabloneckých knoflíků a další část popisuje život nočních motýlů. Zmíněné je v mojí práci i období secese, kde se motiv motýlů také často objevoval.

Hlavním zdrojem informací pro moji práci byly knihy o secesi a hmyzu. Další informace jsem čerpala z internetových stránek.

1 Historie jabloneckých knoflíků

Výroba skleněných knoflíků je dnes již historií, přesto je jablonecký knoflík stále dobře známý a významný pojem po celém světě. Existují historické záznamy, které dokazují, že knoflíky se v Jizerských horách a blízkém okolí vyráběly již od šedesátých let 18. století. Největší boom v produkci knoflíků však nastal až o sto let později, tehdy prudce vzrostla produkce tohoto druhu bižuterie. Propuknutí této tzv. knoflíkománie neboli knoflíkové horečky způsobilo velké změny v módě, čím více měl oděv knoflíků, tím lépe.

V dnešní době se výroba knoflíků podstatně snížila. Zabývá se jí pouze několik jabloneckých firem. Dříve byl knoflík hlavním bižuterním a vyhlášeným artiklem Jablonecka, dnes je spíše okrajovou záležitostí.

Největší sbírku knoflíků na světě spravuje Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou. Tuto sbírku tvoří 2 části. První část sbírky obsahuje knoflíky vyrobené nebo prodávané na Jablonecku, druhou, neúplnou část tvoří sbírka spínadel Jindřicha Waldese.

Jako držitel největší sbírky knoflíků na světě si vysloužil přezdívku světový král knoflíků. V roce 1902 založil spolu se svým společníkem firmu Waldes a spol., kde vznikl nejslavnější a dodnes velice často používaný výrobek – stiskací knoflík, též známý jako *patentka*. Tento výrobek byl na trh uveden již v roce 1903.

Během svého života vytvořil velice rozsáhlou sbírku uměleckých děl. V roce 1916 založil Muzeum knoflíků v Praze, kde se nachází největší soubor knoflíků z celého světa. [1]

1.1 Výroba knoflíků

Pojmem jablonecký knoflík se označuje kulatý, skleněný knoflík ručně mačkaný v mačkacích kleštích. Mačkané knoflíky byly bohatě zdobené nejrůznějšími dekory. Vyrábět je začaly mačkárný na Jablonecku a v okolních vesnicích Jizerských hor. Knoflíky vyrábělo pouze několik řemeslníků „knoflíkářů“, kteří se na výrobu knoflíků specializovali. Kromě mačkání se knoflíky i vinuly nad kahanem nebo foukaly. Jedny z prvních doložených knoflíků se vyráběly ve Smržovce a skládaly se ze dvou částí – skleněné vložky uvinuté nad lampou a kovového lůžka, kam se následně vložka vsadila. Tímto způsobem se knoflíky vyráběly, protože ještě neexistoval celoskleněný knoflík s očkem. Kovové lůžko sloužilo k připevňování knoflíku k oděvu.

Nejpoužívanějším materiálem, ze kterého byly knoflíky zhotovovány, bylo sklo, používalo se i dřevo, porcelán, perleť a později i plast.

Vznik celoskleněného knoflíku dlouhou dobu brzdilo to, že mačkáři neuměli do skloviny zatavit kovové očko již při samotném mačkání knoflíku. S vynalezením techniky zatavování očka přímo do mačkaného knoflíku přišel zásadní zlom ve výrobě knoflíků. Skleněný knoflík už nepotřeboval kovovou podložku. [2]

Mačkání skla – lisování drobných skleněných předmětů ze skleněných tyčí pomocí kovových kleští, patřilo mezi nejrozšířenější řemesla na Jablonecku již od prvních dekád 19. století. [2]

Ve druhé polovině 19. století vzrostl na Jablonecku počet mačkáren a brusíren. Na výrobu knoflíků se kolem roku 1900 specializovalo na Jablonecku 5 továren: Smržovka, *Lučany nad Nisou*, *Janov nad Nisou* a *Josefův Důl*.

Významný vliv na objem výroby skleněných knoflíků měli sami mačkáři a brusiči, kteří se rychle zdokonalovali a kvalita jejich výrobků se zvýšila. To jim umožnilo rozšiřovat sortiment i barevnou škálu knoflíků. Skleněné knoflíky se začaly později ručně malovat a tím výrazně vzrostl zájem o použití knoflíků v módním průmyslu jako doplňků pánské a dámské módy. Nabídka skleněných knoflíků byla velice široká, obsahovala několik tisíc druhů knoflíků od nejlevnějších mačkaných až po luxusní broušené a bohatě dekorované.

V polovině 20. století získal skleněný knoflík velice silnou konkurenci. Tou se stal prakticky nezničitelný, barevný, lehký a levný plastový knoflík, který byl navíc průmyslově vyráběný. Poslední ránu zasadilo skleněnému knoflíku vynalezení automatické pračky, která lidem výrazně ulehčila práci při praní. Od druhé poloviny 20. století se tato vymoženost rychle rozšiřovala a postupně zdomácněla prakticky ve všech domácnostech po celém světě. Protože už se prádlo nepralo v ruce, skleněný knoflík neměl šanci přežít ani jedno praní v automatické pračce. [2]

Obrázek 1: Vzorník knoflíků, kniha Sběrka Waldes I (vlastní foto)

Obrázek 2: Vzorník knoflíků, kniha Sběrka Waldes II (vlastní foto)

Firma YABLOGGLASS používá od roku 2017 původní jablonecký skleněný knoflík pro dekoraci klasického manžetového knoflíčku na pánské a dámské košile. Vzniká tak unikátní kombinace tradiční skleněné a kovové bižuterní výroby. Manžetové knoflíčky firmy Yabloglass jsou luxusními doplňky jak pro muže, tak pro ženy. Skleněné knoflíky se i u nich dodnes vyrábějí podle původních postupů a za použití původních nástrojů, kleští, razidel a vzorníků. [2]

Obrázek 3: Černý ručně mačkaný skleněný knoflík se stříbrným detailem [4]

Obrázek 4: Zlatý manžetový knoflíček rubínové barvy, firma Yabloglass [3]

2 Secese

Všechny kapitoly o secesi čerpají ze zdroje [5].

Jedná se o umělecký styl, který jako poslední ovlivnil všechny druhy umění od architektury přes malbu až po užité umění, které se vlivem tohoto nového směru zcela změnilo. Secesní styl se začal projevovat kolem roku 1890 a trval přibližně do roku 1914. Secese byla mezinárodní směr, který se rychle rozšířil po celé Evropě. V každé zemi se však projevil odlišným způsobem. Proto je také secese v různých zemích známá pod jinými jmény: *Le Style Metro* ve Francii, *Jugendstil* v Německu, *Secession* v Rakousku, *La Stile Liberty* v Itálii, *Modernista* ve Španělsku a *Atr Nouveau* ve Spojených státech a Velké Británii. Všechny tyto země spojovala dohromady snaha a touha zbavit se minulosti a oprostít se od starých přezdobených

dobových stylů, které se neustále dokola jen opakovaly a napodobovaly po mnoho desetiletí.

Obrázek 5: Emile Gallé – postel [6]

2.1 Secesní šperk

Na konci 19. století začala prudce klesat úroveň šperků, protože se začaly vyrábět sériově. To vyvolalo reakci od umělců z celé Evropy i Spojených států, kteří se snažili znovuobnovit staré tradice, které si zakládaly na dokonalém řemeslném provedení.

Typickým znakem secesního šperku bylo používání polodrahokamů a netradičních levných materiálů. Umělci v nich odrážejí svou fantazii a řemeslnou dokonalost. Při

hledání nových způsobů tvorby se šperkaři inspirovali i dávno zapomenutými a opomíjenými materiály, jako byl například opál, stříbro, email nebo slonovina, rohovina, perleť a kost.

Průkopníky secesního směru byli francouzští zlatníci. Přední francouzský šperkař René Lalique ukázal směr dalším secesním umělcům svými fantastickými a technicky dokonalými návrhy šperků, a to i přesto, že odmítal módu diamantů, která v té době panovala. On používal především levné materiály a pomocí staré emailovací techniky vytvářel novátorské výrobky. I v secesním šperku byla hlavním zdrojem inspirace příroda a postavy dívek.

Obrázek 6: Emile Gallé – váza [7]

3 Piercingy a tělesné modifikace

Kapitoly 4–4.2 čerpají informace ze zdroje [8].

Tělesné modifikace jsou nejrůznější úpravy lidského těla od dočasných po trvalé až nezvratné, které jedinci podstupují z nejrůznějších důvodů, nejčastější důvody jsou však estetické.

Lidské tělo se dá upravovat celou řadou různých úkonů. Počínaje od těch běžných, které jsou vratné, jako je například líčení, úprava nehtů, vlasů nebo vousů, až po ty nevratné, kam patří již zmiňovaná skarifikace, tetování, zašívání uší až po různé druhy implantátů. Do skupiny tělesných modifikací patří i plastická chirurgie, která je společností přijímána lépe než například tetování a piercingy, při nichž se paradoxně jedná o menší zásah do lidského těla.

3.1 Nejstarší tělesné modifikace

Nejstarší formou zdobení těla je tetování, které je považováno za nejstarší umění vůbec. To dokazují archeologické nálezy již z doby pravěku. Existenci tetování v raných dějinách lidstva prakticky není možné dokázat, a to kvůli omezené trvanlivosti a rozkladu lidské kůže. Pro archeology byl velice zásadní nález zamrzlé mumie pravěkého muže, jehož tělo nese známky nejen tetování, ale i roztahování uší, protože měl ušní lalůčky roztažené na 11 mm. Stáří této mumie, dnes známé pod jménem Ötzi, je odhadováno přibližně na 5 100–5 300 let. Jedná se tedy o nejstarší dochovaný fyzický důkaz tělesných modifikací.

3.2 Druhy tělesných modifikací

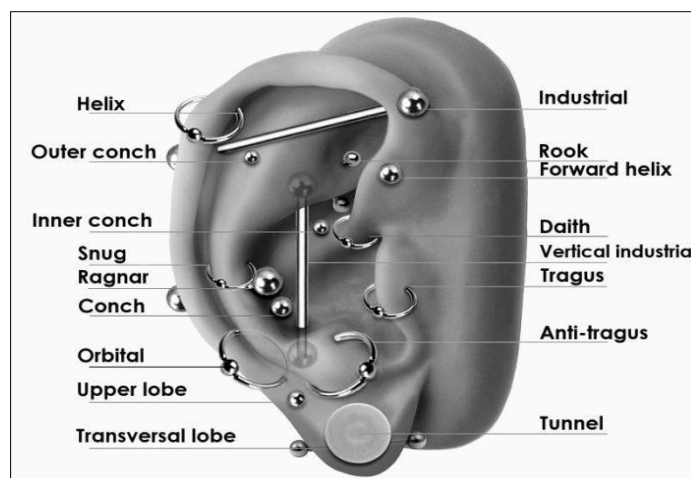
Jako první bych chtěla rozebrat a objasnit problematiku tetování jakožto nejstarší modifikace, která se provádí dodnes. Dále se budu věnovat piercingu, jeho definování, druhy piercingů a podobně, skarifikaci a následně modifikacím, které nejsou příliš běžné.

Tetování je druh zdobení lidského těla metodou vpichování barev, speciálně vytvořených pro tetování, do vrchní vrstvy kůže pomocí ostrých dutých jehel. Odborně se proces tetování nazývá mikropigmentová implantace. Termín *tetování* vznikl s největší pravděpodobností z původního tahitského slova *tatau*, což znamená *označovat*. Nejstarší

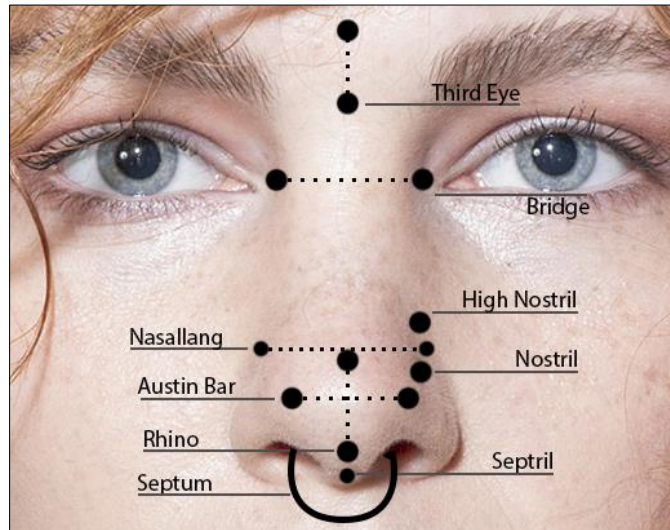
metodou tetování je vklepávání, tzv. *handpoke*, tato metoda se dodnes používá především mezi mladými výtvarníky a umělci. Mnohem častější je ale v dnešní době aplikace barvy do kůže prostřednictvím elektrického tetovacího strojku. Takto provedené tetování nikdy zcela nezmizí, může časem lehce vyblednout nebo barva může na některých místech vypadat, ale jeho úplné odstranění je možné pouze za opakovaného použití laseru.

Velmi rozšířené je tetování hennou. Nejedná se však o tetování v pravém slova smyslu, protože barva není nijak aplikovaná pod kůži, ale pouze na ni. Dá se tedy mluvit spíše o bodypaintingu neboli kreslení na kůži pomocí pasty z usušených a rozemletých listů henny. Zdobení kůže hennou vydrží jen několik dnů, maximálně několik měsíců, je to navíc silný alergen.

Piercing patří spolu s tetováním mezi nejrozšířenější druh tělesné modifikace. Pojem *pierce* znamená doslova propíchnout, proniknout. Jedná se o tělesnou modifikaci, při níž se jehlou proděraví otvor do kůže a následně se do něj aplikuje šperk. Piercing je možné aplikovat prakticky na jakékoliv místo na těle. **Každý piercing nese svůj název podle přesného místa, kde je aplikován.**

Obrázek 7: Typy piercingů ucha [9]

Obrázek 8: Typy pircingů nosu [10]

Do kategorie pircingu patří tzv. *body play* pircing, který se provádí v souvislosti s jakýmsi rituálem. Při této metodě pircingu není otvor v kůži vytvořený za účelem dlouhodobého zdobení těla, ale jde pouze o ten pocit při propichování kůže. Na rozdíl od klasického pircingu se tedy do otvoru nekládá žádný šperk. Principem *body play* je propichování kůže jehlami nebo háky, které jsou po skončení rituálu vytaženy.

Věšení se na háky se nazývá *suspension*. Tento druh rituálu původně pochází od amerických indiánů. Celý akt spočívá v tom, že se lidé věší na háky za různé části těla a „užívají si“ ten daný okamžik se vším, co k němu patří, bolest, někdy paniku, agónii. [11]

Ve druhé polovině 20. století se stal součástí „body artu“, uměleckého stylu pracujícího s lidským tělem jako s uměleckým materiálem... [11]

Napsala Karolína Veselá 11. 3. 2020

Do kategorie *body play* patří například i *roztahování uší*, při kterém se zvětšuje otvor v uchu a následně se do něj vloží šperk o větším průměru. Roztahování probíhá pomalu z toho důvodu, že se musí roztahovaná tkáň nechat zahojit před dalším zvětšováním. Tento postup se opakuje pořád dokola, dokud nedosáhneme požadovaného průměru.

[O problematice roztahování uší hovoří celá kapitola 4.4.]

Provádí se několik druhů pircingů: *mikrodermální pircing*, *pocketing pircing*, *surface pircing*.

Mikrodermální piercing je malý podkožní implantát, který se dá aplikovat na jakékoliv místo na těle.

Surface piercing a *pocketing piercing* jsou založené na podobném principu. V případě *surface piercingu* vyčnívají z kůže oba konce šperku a *pocketing piercing* se někdy také nazývá „*antipiercing*“, protože z kůže vyčnívá celá jeho prostřední část a šperk je v kůži uchycen pouze na koncích v tzv. podkožních kapsách. Proto *pocketing* z anglického slova *pocket* = kapsa. Výsledný piercing pak vypadá jako nastřelená sponka sešívačky.

Skarifikace je speciálním druhem tělesné modifikace, při níž je kůže záměrně poškozována buď řezáním, nebo pálením tak, aby po zahojení vznikla jizva v požadovaném tvaru. Zjizvený ornament pak vytvoří na kůži reliéf. Tato metoda zdobení kůže je velmi stará a velice bolestivá, právě bolest je jedním z důvodů proč lidé tento způsob modifikace podstupují.

Kromě modifikací zmíněných výše existují i další úpravy lidského těla, které jsou extrémní a posouvají hranice v oblasti zdobení těla. Jedná se o různé druhy podkožních implantátů a *splitting*.

Splitting (z anglického *split* = rozštěpit se) je trvalou a nevratnou tělesnou modifikací, která se týká většinou jazyka. Výsledkem *splittingu* je vytvoření tzv. hadího jazyka. Jazyk se rozřízne a následně se obě poloviny ošetří tak, aby nesrostly opět k sobě. [9]

3.3 Historie a význam piercingů napříč různými kulturami a kmeny po celém světě

Tato kapitola pojednává o historii piercingu ve zdroji [13,14].

Archeologické nálezy však dokazují, že si lidé propíchovali a jinak zdobili svá těla již před více než 5 000 lety. Používali k tomu především přírodní materiály, ze kterých si šperky vyráběli. Mezi nejpoužívanější materiály patřily kosti, zuby, dřevo nebo kovy. Tyto ozdoby lidé nosili jako symbol duševní i tělesné dospělosti a vyzrálosti nebo jako znak určitého společenského postavení. V některých případech mohl šperk znamenat, že nositel patřil do vyšší vrstvy společnosti, někdy to ale mohlo být naopak.

Nejstarší dochované zmínky o piercingu pochází již z mladší doby kamenné. Jedná se o nálezy ve formě jeskynních maleb na území Afriky. Vyobrazené postavy mají nějakým způsobem ozdobené uši a nos.

Uši si propichovali například i obyvatelé Aljašky, kteří věřili, že právě ušima do těla vstupují démoni a kovové náušnice měly demony odradit.

Piercing byl oblíbený i ve starověkém Egyptě. Důkazem je Tutanchamonova posmrtná maska, na které jsou vyobrazeny propíchnuté uši.

Dávné kmeny Aztéků, Mayů a indiánů praktikovaly propichování jazyka při svých náboženských rituálech, protože věřily, že je jejich prolitá krev přivede blíže k bohům. Dalším oblíbeným piercingem byl septum, tedy piercing v nosní přepážce, který měl mayským a aztéckým válečníkům pomoci odstrašit nepřátele svým vzhledem. Nosili také drobné zlaté nebo nefritové labrety ve rtech, především z estetických důvodů.

Ve středověku trend piercingu trochu utichl kvůli zákazu piercingů v kostelech. V době renesance se rozšířil mezi námořníky, kteří si propichovali nejčastěji jen jedno z uší a nosili v něm zlatou náušnici. Pokud námořník zemřel a jeho tělo bylo nalezeno, cena za zlato z náušnice byla použita na zaplacení jeho pohřbu.

V první polovině 20. století popularita a význam piercingů postupně vymizely. Moderními se opět staly v šedesátých letech 20. století, k tomu přispělo hnutí hippies v USA, jehož stoupenci si nejčastěji propichovali nosní přepážky a nosili v nich kroužky. Mladí muži i ženy nosili okované nejen svoje oblečení, ale i svá vlastní těla. Tímto stylem se chtěla mladá generace odlišovat od konzervativního života svých rodičů, vyčnívat z davu, šokovat společnost. Nosili výstřední účesy a okované oblečení se spínacími špendlíky.

V dnešní době je tetování i piercing běžnou úpravou těla, a dokonce se v této oblasti vytvořila i rozsáhlá komunita lidí. [13]

3.4 Historie roztahování uší [9]

V každé kultuře se uši propichovaly a následně roztahovaly z odlišných důvodů. Tyto praktiky byly spolu s tetováním nebo jizvením součástí různých rituálů.

Ve starověkém Egyptě bylo roztahování uší běžné, dokazuje to mumie i sarkofág faraona Tutanchamona. Mladí Egypťané totiž údajně nosili v uších závaží, a to až do doby, kdy dosáhli plné dospělosti a zralosti. Faraon zemřel v mladém věku, závaží tedy nosil ještě před svou smrtí, proto byly dírky v uších dobře zachovalé.

Středoamerické kmeny Aztéků a Mayů nosily tunely a plugy velkých průměrů, jako výraz bohatství nebo aby bylo patrné, jaké má nositel společenské postavení a do jaké společenské vrstvy patří. Každý kmen používal pro výrobu těchto šperků do uší jiné materiály. Zatímco Mayové používali nejčastěji dřevo a přírodní materiály, Aztékové vyráběli tunely a plugy z kovů. Typické bylo zlato, ale používali i stříbro a měď.

Kmeny po celé Asii praktikovaly roztahování uší tak, že si dírky v uších roztahovaly těžkými šperky. [15]

Rituální roztahování uší se dnes již běžně nepraktikuje, ale existuje několik afrických kmenů, jejichž tradice zůstávají stejné dodnes. Kromě ušních lalůček si lidé, většinou ženy, v těchto kmenech roztahují i rty. Roztahování rtů probíhá do té doby, dokud není otvor dostatečně velký na to, aby se do něj mohl vložit šperk v podobě hliněné nebo jílové destičky. Čím zdobnější destička je, tím více krav dostane žena od svého ženicha. [16]

3.4.1 Roztahování uší – princip

Kapitoly 4.4.1–4.5 čerpají ze zdroje [15].

Jedná se o velice pomalý proces, kdy se postupně roztahuje, a tím i zvětšuje dírka v uchu. S roztahováním lze začít od dírky o velikosti klasické náušnice až po velikost několika centimetrů. Celý proces by měl být prováděn velmi opatrně a pečlivě, aby se minimalizovalo množství jizev v okolí piercingu. Rychlost roztahování by se měla ideálně pohybovat cca okolo 1 mm za měsíc. Samozřejmě to lze i rychleji, ale je to poměrně dost bolestivé a hrozí riziko zranění tkáně ušního lalůčku vlivem tlaku a špatného prokrvování v okolí roztahováku. Existují dvě bezpečné metody, které se používají k roztahování dírky v uchu – tzv. gravitačním efektem nebo roztahováním pomocí roztahováků, viz níže.

Druhá věc je, co s roztaženou dírou v uchu, pokud už roztahovat nechceme a chtěli bychom vrátit díрку ideálně do původního stavu. Do určité míry je ušní lalůček schopný díрку stáhnout a zmenšit, pokud už ale byla dířka roztažená moc, tak to bohužel zcela nepůjde. V takovém případě je nutný chirurgický zákrok, kdy se povislý lalůček odřízne a sešije tak, aby se tvar ucha vrátil přibližně do původní podoby. Obecně se udává, že u velikosti dířky pod 10 mm je pravděpodobné, že se dířka stáhne sama. To je ale velice individuální a velkou roli hraje i to, jak dlouho už je ucho roztažené, i to, jakým způsobem bylo roztaženo. Stejně jako roztahování i stahování uší může být velmi zdlouhavý proces a není jisté, zda se to vůbec povede tak, jak bychom si představovali.

Gravitační efekt

Využívá působení gravitace, která sama o sobě stačí ke zvětšování dířky v uchu. Požadovaného efektu se dosahuje tím, že se do dířky vloží poměrně těžký ocelový piercing a vlivem jeho váhy se ucho pomalu samo roztáhne. Celý tento proces je velmi pomalý a zdlouhavý. Až po několika měsících se dířka zvětší natolik, že bude potřeba závaží vyměnit. Dířku můžeme dále roztahovat dalším závažím s větším průměrem, ale pokud už dále roztahovat nechceme a je tedy dosažena požadovaná velikost dířky, můžeme do ní vložit šperk dle vlastního výběru, ať už tunel, plug, kužel, podkovu, popřípadě roztahovák z jiného materiálu.

Roztahování pomocí speciálních kuželů / roztahováků

Tato metoda je mnohem rychlejší, ale zároveň daleko bolestivější. Nejčastěji se k roztahování používají tzv. roztahováky, které mohou mít tvar kužele nebo spirály. Jsou vyrobené tak, že na jedné straně začínají nejmenším průměrem a postupně se ke konci rozšiřují. Ušní dířka se zvětšuje tím, jak si roztahovák postupně posouváme v uchu z jednoho konce až na druhý konec, tedy do místa s největším průměrem. Pokud chceme roztahovat ještě víc, je třeba roztahovák vyměnit za větší.

Roztahováky mohou být vyrobené z různých materiálů. Mezi ty nejpoužívanější patří nerezová ocel, různé polymerní hmoty, ale například i kosti, slonovina, rohovina nebo dřevo. Při samotném roztahování je ale nejvhodnější používat co nejméně porézní materiál, který zajistí hladký plynulý pohyb při roztahování dířky v uchu, také by se měl dát dobře dezinfikovat a neměl by se zanášet nečistotami. Velice oblíbená a zároveň velice nevhodná k roztahování uší je Fimo hmota, jejíž největší výhodou je, že je cenově

dostupná, lze ji snadno sehnat a dobře se s ní pracuje i doma. Na druhou stranu její obrovskou nevýhodou je její chemické složení, které se při roztahování uvolňuje do nepatrně narušené tkáně ušního lalůčku a často způsobuje opuchnutí, hnisání a krvácení tkáně kolem roztahováku.

3.5 Typy šperků do roztažených uší

Po roztažení může být ucho zdobeno různými typy šperků, které se sice odlišují od klasických náušnic, ale na kráse ani eleganci jim to neubírá. Naopak bývají často velice originálně zpracované a nápadité. Každý má svůj styl a stejně jako u klasických náušnic i v případě tohoto typu šperků existují různé styly a nabídka je dnes již velice široká, ať už v materiálech, barvách, tak i velikostech a tvarech.

Tunely

Jsou to šperky do ucha nejčastěji prstencového tvaru, který má uprostřed otvor, a je tedy možné vidět přímo skrz něj, tedy skrz ucho. Tunelů existuje mnoho variant. Nemusí mít pouze prstencový tvar, ale mohou mít například tvar slzy nebo podkovy.

Plugy

Na rozdíl od tunelů jsou plugy masivnější a nemají v sobě otvor skrz. Nabídka plugů je podobně jako u tunelů velmi široká a nabízí nepřehledné množství designů, tvarů i materiálů. Od kostí, rohoviny, dřeva, akrylátu až po silikon. Výhodou plugů ze dřeva nebo rohoviny je prodyšnost, na rozdíl od plugů plastových, kovových nebo silikonových.

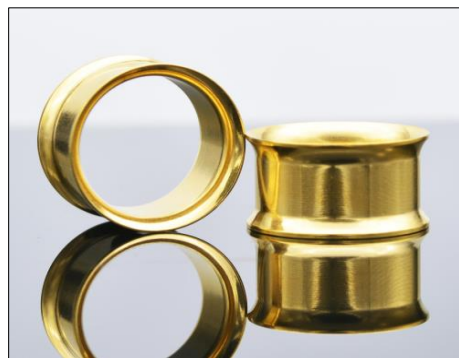
Obrázek 9: Dřevěný plug [18]

Obrázek 10: Slza z kamene onyx [19]

Obrázek 11: Ocelový tunel kapka [21]

Obrázek 12: Ocelový tunel kulatý [20]

4 Motýli denní a noční

Kapitoly 5 a 5.1 čerpají obsah ze zdroje [22].

Motýli se řadí mezi hmyz, ale tvoří zvláštní, uzavřenou a osamostatněnou skupinu. Charakterizují je jejich křídla, která tvoří největší a nejbarevnější část motýla.

Nejkrásnější a největší zástupce najdeme v tropických oblastech. V motýlí říši najdeme největší zástupce hmyzu vůbec. Příkladem je *Attacus atlas*, s rozpětím křídel 25–30 cm.

Některé druhy motýlů je možné běžně v přírodě spatřit na loukách, v lesích, na zahrádkách a dalších místech, ale za denního světla. Mezi tyto druhy tzv. denních motýlů patří například babočky, otakárci, bělásci nebo modrásci.

Mnohem bohatší a rozmanitější spektrum motýlů je ale stále pro většinu lidí neznámé, skryté v temnotách noci. Jedná se o skupinu tzv. nočních motýlů, lidem dobře známých jako můry. Tyto druhy je možné spatřit jen příležitostně. Život motýlů nekončí se západem slunce, jak by se mohlo zdát, ale pokračuje i po setmění. Když se denní motýli se odebírají do svých skrýší ke spánku, můry teprve ožívají. Dávají nám o sobě vědět tehdy, když přilétají za světlem, které je láká. Za bílého dne je možné jen zřídka zahlédnout obrovité lišaje, martináče nebo pestře zbarvené přástevníky.

Můry svým temným způsobem života vzbuzují strach a nepříjemný pocit a lidé si je většinou spojují se špatnými věcmi. Zářným příkladem je lišaj smrtihlav, který je z jednoho konkrétního důvodu spojován se smrtí. Tím důvodem je skvrna na jeho těle, která tvoří tvar lebky, a jeho poměrně agresivní a výrazné zbarvení. Dodnes o něm kolují pověry, že na svých křídlech nosí smrt, a pokud ho zahlédnete, čeká vás smůla, neštěstí nebo nějaká nemoc. Můry jsou obecně považovány za nositele něčeho zlého a špatného, je to vlastně takový protipól denních motýlů, jejich temnější já.

4.1 Motýlí křídla, jejich stavba a funkce

Křídla se v průběhu evoluce vyvinula z odchlípnutého kusu pokožky na hrudi motýla. První náznaky křídla se tvoří již ve stádiu kukly, ornamenty a žilky na křídlech až později. Pro každý druh motýla je charakteristické jiné uspořádání žilkování křídel a právě díky tomu je možné jednotlivé druhy od sebe rozpoznávat.

V dospělosti je celé motýlí křídlo složené z několika hlavních žilek, které se ještě dále větví a plní především podpůrnou funkci. Každá jednotlivá žilka má i své pojmenování.

Povrch křídla tvoří chitinové šupinky mnoha různých tvarů a chloupky. Poskládané jsou pravidelně a velice blízko na sobě, podobným způsobem jako šindelové tašky na střeše. Šupinky na předním a zadním křídle se od sebe liší. Na zadních křídlech jsou více zaoblené, na předních křídlech mají více zašpičatělý tvar. Šupinky i chloupky na křídle pomáhají motýlům při vzletu.

4.1.1 Barvy motýlích křídel

Motýlí křídla jsou nejpozoruhodnější částí motýla. Jejich barevnost a pestrost neustále inspiruje a fascinuje mnoho umělců a díky nim se také motýli stávají častým námětem v jejich tvorbě. Barvu křídélům dávají z velké části šupinky. Můžeme je rozdělit na dva druhy, jedny jsou spíše lesklé a druhé spíše matné.

Barva motýla a s ní spojená absorpce a odraz světla zajišťuje motýlům životně důležitou termoregulaci. Motýl je ze své podstaty studenokrevný živočich a je pro něj tedy velice obtížné udržet stálou teplotu bez velkých výkyvů. Proto můžeme často spatřit motýly odpočívat s rozevřenými křídly, tímto způsobem přijímají teplo a energii ze slunce.

Některým motýlům umožňuje jejich zbarvení napodobit předměty, o které nemají jejich predátoři zájem, dobrým příkladem jsou babočky, které svým vzhledem připomínají uschlý list. Jiní motýli jsou díky svému zbarvení schopni dokonale splynout s okolím a pro své predátory se stávají prakticky neviditelnými.

Motýli, kteří při odpočinku působí matně a nevýrazně, mají často za letu zářivé barvy.

Barva slouží některým druhům motýlů i jako varovné zbarvení, které má především odstrašovat nepřátele. Často působí až jedovatě, přestože motýli ani jedovatí nejsou, jde pouze o zmatení predátorů.

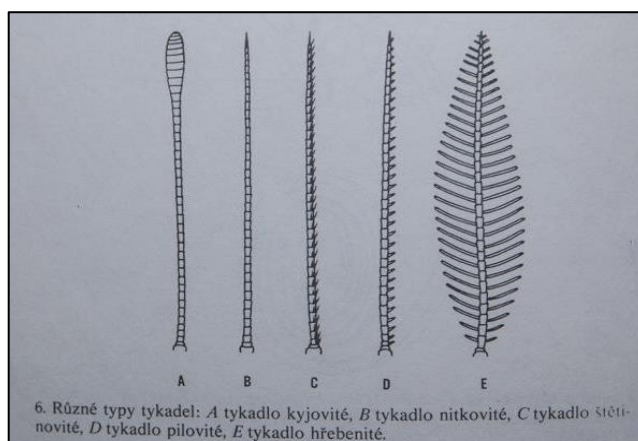
Obrázek 13: Detail motýlího křídla [24]

4.2 Rozdíly mezi denními a nočními motýly

Mohlo by se zdát, že je to úplně jednoduché: denní motýli létají ve dne a noční motýli v noci. Je sice pravda, že denní motýli létají především od rána do večera, ale nemusí to platit vždycky. Motýli jsou zcela závislí na slunci, z něhož čerpají energii, když je tedy chladnější počasí, zamračeno a slunce příliš nesvítí, tak příliš aktivní nejsou. Tato závislost však nemá nic společného s denní či noční aktivitou motýlů, i mezi nočními motýly najdeme celou řadu zástupců, kteří jsou aktivní celý den.

Aktivita většiny nočních motýlů není závislá na slunečním svitu, protože jsou od přírody velice otužilí a nepotřebují k životu čerpat teplo ani energii ze slunce a létají běžně i při teplotách kolem bodu mrazu. Dalo by se očekávat, že noční motýli budou aktivní celou noc, to tak úplně není pravda. Některé druhy létají brzy po soumraku, jiné zase za svítání.

Nejvýraznější odlišností jsou tykadla. Zatímco tykadla denních motýlů mají většinou *kyjovitý* tvar, tykadla nočních motýlů mají tvar buď *nitkovitý*, *štetinovitý*, *pilovitý* nebo *hřebenitý*. [25]

Obrázek 14: Detail tykadel [25]

5 Téma a motivy můr v současném umění

Když se tak zamyslím, můry jsou se mnou už od dětství. Nikdy jsem moc nebyla jako ostatní, to se týká i výběru hudby, kterou jsem poslouchala. Ve velké míře mě ovlivnila moje rodina, a to, co jsem slýchávala hrát doma, protože mám staršího bratra. Už odmala jsem tedy poslouchala skupiny jako například Kabát, Harlej, Škwor, později jsem si oblíbila i metal a nejvíce pak skupinu Slipknot. Nejráději jsem ale měla Daniela Landu, kterého si doma pouštěl hlavně táta. Líbily se mi především texty jeho písniček, které si většinou skládal sám. Jako malá jsem si však jejich význam moc neuvědomovala, postupem času jsem v nich našla jejich význam a smysl. Autor často naráží na určité společenské problémy, problémy doby, mezilidských vztahů, svoje životní příběhy a podobně. Album Smrtihlav obsahuje písničky s názvy, jako je Fet, Houmles, Hlad, Forbes nebo Černá vdova. Název alba a motiv smrtihlava tedy charakterizují všechny špatné věci, o kterých texty jednotlivých písní jsou.

Smrtihlav na zádech ozdoba z kostí

Vítám tě v řadách pozvaných hostí

...

ANO, jsem Smrtihlav. Mávnu křídly

A roztočím svět

Jako motýl sem se nepoved

...

Smrtihlav na zádech lebka bíle září

Má křídla hebká mají nekonečně tváří

A strach se plíží po stěnách,

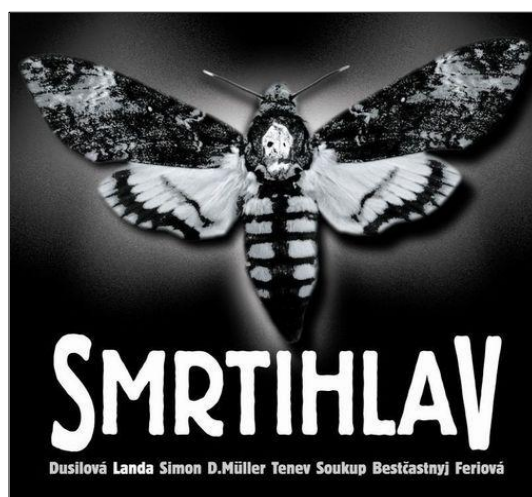
Až motýl smrti přiletí

Dejte si pro jistotu, lidi, pozor na děti

Ale já si jen létám okolo hlav

A jenom děsně vypadám

Jsem Smrtihlav! [34]

Obrázek 15: Album Smrtihlav 1998 [33]

Přestože můr je opravdová spousta druhů, je to právě smrtihlav, který se jako špatný, smrtnosící noční motýl objevuje nejčastěji. Dá se říci, že je mezi můrami nejpopulárnější, bohužel ve špatném slova smyslu.

Dalším příkladem, kde se můry prezentují jako nositelé zla, je film Smrtihlav o atentátu na Heydricha. Podobně jako motýl smrtihlav stojí v čele můr, tak i Heydrich byl hlavní tváří, která stála za vznikem holocaustu a následně i jeho vůdčí osobností. Název Smrtihlav tedy spojuje Heydricha, jakožto tvůrce tzv. konečného řešení židovské otázky, s podobou motýla, který nosí smrt, smrtihlava. Na toto téma již bylo natočeno velké množství filmů, Smrtihlav se od nich liší v tom, že se více zaměřuje na samotného Heydricha a ukazuje podrobněji detaily z jeho života i postupného vzestupu ve službách nacistů.

V pohádce Hodinářův učeň vystupují dvě protikladné postavy, bohyně Živa (život) a bohyně Morana (smrt). Celým příběhem nás provázejí dva motýli, kteří jakoby ztělesňují obě tyto postavy. Bělásek, jako dobro, ztělesňuje Živu a smrtihlav, jako zlo, ztělesňuje Moranu. Jedná se tedy o boj dobra proti zlu.

Takovou menší zajímavostí je, že do této pohádky jsem obě motýlí masky vyráběla já.

6 PRAKTICKÁ ČÁST

Můry mě vždycky fascinovaly. Okouzly mě svým zvláštním vzhledem. Mají své osobité kouzlo a tajemnost, která je odlišuje od denních motýlů. Motivy motýlů se ve šperku objevují velmi často a už velmi dlouho, ale můry se nevyskytují prakticky nikde. Toho jsem chtěla využít a tvořit svoje šperky a doplňky inspirované právě můrami.

Poprvé jsem se o můry a motýly začala zajímat před několika lety, kdy jsem se jimi inspirovala při tvorbě svojí klauzurní práce ještě na střední škole. Dalo by se říci, že od té doby mě motýli a můry doprovází v mém životě i v mé tvorbě a svým způsobem se stali mojí součástí. Nejzajímavějším a mým nejoblíbenějším nočním motýlem je lišaj smrtihlav, právě on se stal předlohou mojí klauzurní práce a později i motivem, který jsem si nechala vytetovat. Doplnuje ho ještě motiv běláška, který tvoří jakoby jeho protiklad a jemnější stránku.

6.1 Vlastní zkušenosti s tetováním, piercingy a roztahováním uší

Tetování se mi vždycky líbilo a už od dětství jsem se těšila až nějaké sama budu moci mít. Pak jsem ale přišla na to, že tetování pro mě znamená mnohem víc a že je to vlastně jedinečný a originální způsob, jak si navždy zaznamenat a uchovat vzpomínky na různé události v mém životě. Všechna moje tetování společně dohromady tvoří kompletní rukáv na mojí pravé ruce. Každé z nich pro mě má svůj speciální význam a pojí se ke konkrétním milníkům v mém životě nebo vyjadřují věci, které mám ráda a jsou pro mě důležité.

Během dospívání jsem si našla kromě tetování oblibu i v piercingích. Myslím, že hlavním důvodem byla touha se odlišit, nebýt jako všichni ostatní, ale něčím vynikat a vystupovat z davu. Po propichování uší následovaly i piercingy na dalších místech. Největším zásahem do těla, co se týče piercingů, byl *surface piercing* v krku, který jsem si ale musela vyndat z důvodu špatného hojení. Dodnes nosím *septum piercing* v nose. Zatím jsem nevyzkoušela žádnou jinou tělesnou modifikaci, ale vím, které mě zajímají a chtěla bych je vyzkoušet.

V budoucnosti bych si chtěla nechat vytvořit obrázek scarifikací, nechat si aplikovat mikrodermální piercing, podkožní implantát. Lákalo by mě i suspension.

Postupem času mě piercingy omrzely, chtěla jsem vyzkoušet něco nového, tak jsem si začala dírky v uších roztahovat pomocí roztahováků. Od průměru dírky cca 1,2 mm jsem se dostala na průměr 28 mm. Jak jsem již zmiňovala, doporučená rychlost roztahování se pohybuje přibližně okolo 1 mm za měsíc, já jsem však byla netrpělivá, a když už jsem si pořídila například nové, větší tunely, chtěla jsem je nosit co nejdříve. Kvůli vzniklým poraněním se pro mě proces roztahování stal velmi bolestivým a nepříjemným. Tímto způsobem jsem postupovala pořád dokola. Chtěla jsem dosáhnout průměru alespoň 25 mm, a to z toho důvodu, že se mi líbí plugy, které jsou například nějak vzorované, prořezávané, mají na sobě nějaký ornament nebo zajímavý design a nebo jsou z nějakého zajímavého materiálu, jako je dřevo nebo kámen, minerál. A právě proto je mnohem lepší mít větší velikost, aby plugy v uchu lépe vynikly. Také mě zajímalo, jakým způsobem se mi postupně změní tvar ucha s čím dál větší dírou.

Při zvětšování jsem se setkala s několika problémy. Když pomínu samotný proces roztahování, který je popsán výše (viz kapitoly 4.4–4.4.2), měla jsem problém především s množstvím tunelů a plugů, které se mi v průběhu roztahování nahromadilo. Tunely ani plugy rozhodně nejsou levnou záležitostí, cena se liší jak od velikostí, materiálů, tak samozřejmě tím, jakým způsobem jsou vyrobené. Navíc se neprodávají jako pár, ale samostatně, takže se pak cena za pár může pohybovat kolem 1000 Kč. Osobně mám ráda, když doplňky ladí s oblečením, a ráda šperky obměňuji, nespokojila jsem se tedy pouze s jedním nebo dvěma páry.

Množství je jeden problém, cena další, ale komplikací je také to, že všechny tyto věci zabírají dost místa. Přemýšlela jsem, jak problém s množstvím tunelů vyřešit.

6.2 První nápady

Napadlo mě vytvořit tunely, jejichž středová část procházející uchem by byla pořád stejná, měla by stejný průměr, ale jejich přední část, a tím i vlned, by se dala měnit. Tímto způsobem bych si vytvořila pouze jeden pár s neomezeným množstvím podob, podle toho, jaký design by se mi hodil k danému outfitu, společenské události a podobně. Chtěla jsem, aby moje doplňky byly co možná nejvíce flexibilní, co se týče nošení, působily luxusním dojmem, který zaujme, a zároveň byly vyrobené, pokud možno, z levných a dostupných materiálů.

Existují i další možnosti, jak využít tunely. Přesto, že jsou to šperky určené primárně k nošení v uších, lze je nosit i na jiných částech těla a trochu jiným způsobem. Jedním z nich je například využít tunel jako prsten. Dá se nosit i na krku v podobě přívěsku na řetízku. Obecně se tedy dá říci, že tunely mohou být multifunkčním šperkem díky svému prstencovitému tvaru. Využít se dají například i jako knoflíky. V tomto případě by se však musely upravit dírky v oděvu na velikost tunelu, látka by pak držela ve žlábků tunelu.

6.3 Materiálové zkoušky

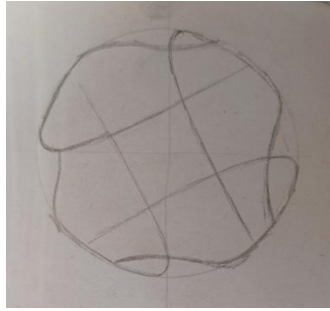

Obrázek 16: Materiálová zkouška, Fimo

Jako první jsem zkoušela pracovat s fimem. Protože jsem se původně inspirovala jabloneckými knoflíky, zkusila jsem si jeden svůj vymodelovat. Vytvořila jsem na něm design složený ze čtyř navzájem se překrývajících křídel. Práce fimem jako takovým mi ale nevyhovovala a výsledek nebyl takový, jaký jsem si představovala.

Obrázek 17: Materiálová zkouška, Fimo s bronzovým pigmentem

Obrázek 18: Návrh se čtyřmi křídly

Výsledný design svých doplňků jsem vytvářela stylizací vzorů z křídel můr. Z původně přírodních vzorů jsem stylizací vytvořila zcela jiný design. Často jsem používala segmenty z křídel, různě upravovala, množila, zrcadlila a přetvářela v geometrické tvary. Vznikaly mi tak zajímavé geometrické obrazce, z nichž lze původní tvary rozpoznat, ne však hned na první pohled. Tento druh šperků nemusí mít pouze kruhový tvar, já jsem si zvolila tvar šestiúhelníku. Líbily se mi kompozice, které mi při navrhování vznikly.

Nejvíce mě inspirovali přástevníci, podle nichž jsem volila i barevnost některých tunelů a plugů. Původně mě zaujala a inspirovala tykadla můr, ale tímto směrem jsem se nakonec nevydala.

Obrázek 19: Materiálová zkouška: plug z 3D tisku, na něm je nalepená čtvrtka s vyřezaným vzorem I

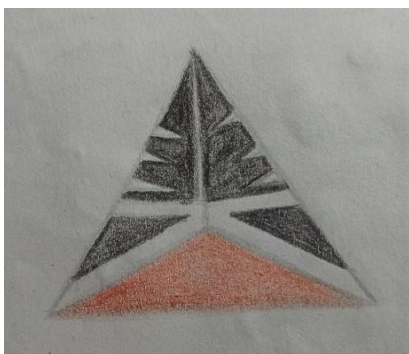

Obrázek 20: Materiálová zkouška: plug z 3D tisku, na něm je nalepená čtvrtka s vyřezaným vzorem II

INSPIRAČNÍ OBRÁZKY:

Obrázek 21: Pěstevník kostivalový [26]

Obrázek 22: Vlastní návrh, inspirace přástevníkem

Obrázek 23: Pěstevník medvědí [27]

Obrázek 24: Flokovaný plug, inspirace přástevníkem

Obrázek 25: Housenka smrtihlava [28]

Obrázek 26: Vlastní návrh, inspirace housenkou smrtihlava

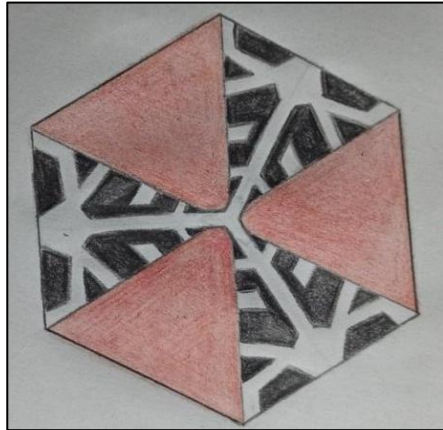
DALŠÍ NÁVRHY:

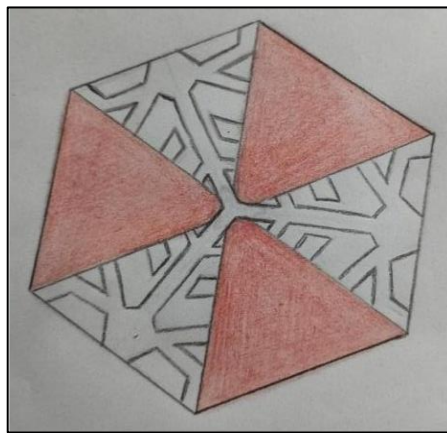
Obrázek 27: Návrh, inspirace přástevníkem

Obrázek 28: Skica, inspirace přástevníkem

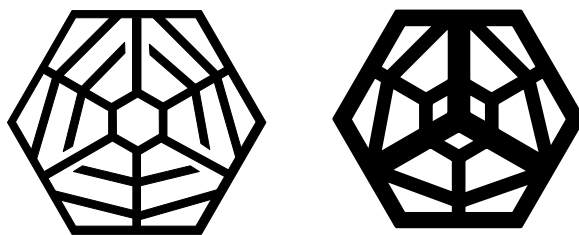

Obrázek 29: Návrhy, inspirace přástevníkem I

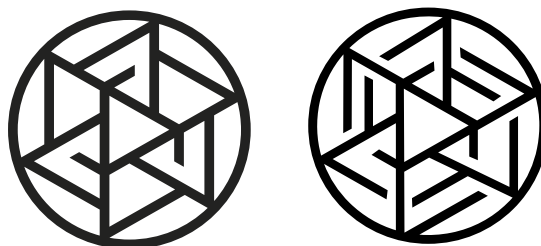

Obrázek 30: Návrhy, inspirace přástevníkem II

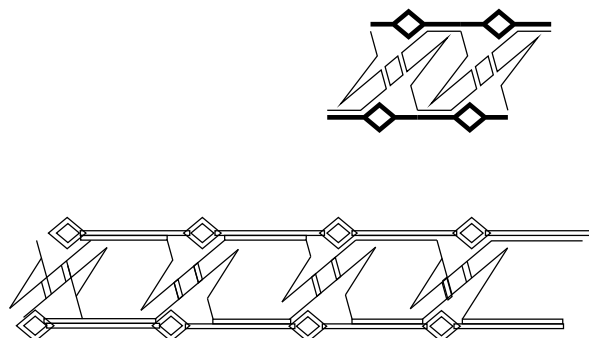
FINÁLNÍ DESIGN:

Obrázek 31: Šestiúhelníky

Obrázek 32: Hvězda

Obrázek 33: Sít

6.3.1 Výběr materiálů a technologií

Od začátku jsem chtěla pracovat s netradičními materiály, ale technologie jsem si vybírala až v průběhu navrhování.

Celá kolekce je vytvořená ze dvou základních materiálů, ze dřeva a plastu v několika různých variantách.

Dřevo samo o sobě není nijak neobvyklým materiálem pro výrobu tunelů a plugů, ale kombinace dřeva s flokem a s perletí vytváří originální design. 3D tisk jsem kombinovala s různými fóliemi.

Během navrhování jsem zjistila, že technologie flokování umožňuje vytvoření chlupaté vrstvy na povrchu v podstatě jakéhokoliv materiálu. Právě tyto jemné chloupky mi evokovaly housenky motýlů a pozměnily charakter původních materiálů.

Principem této technologie je, že se na daný materiál nanese lepidlo, které se následně pokryje vrstvou tenkých střížených vláken buď syntetických, nebo přírodních. Výsledkem je sametový vzhled a měkký povrch materiálu. [29]

Použila jsem i speciální fólie, které už na sobě vrstvu floku mají. Dále jsem pracovala i s poflokovanou překližkou.

Další technologií, kterou jsem si vybrala, je 3D tisk, potřebovala jsem totiž vytisknout několik druhů tunelů, některé měly složitý tvar, u jiných bylo potřeba pouze upravit tvar.

3D tisk je poměrně moderní technologie, díky níž lze vyrábět trojrozměrné pevné objekty. Tato technologie nabízí širokou škálu oblastí, kde se dá využít. Vytisknout lze prakticky

cokoliv, na rozdíl třeba od klasického obrábění. Navíc je to i poměrně levná a dostupná technologie. Nejčastěji se využívá k výrobě 3D prototypů.

Principem 3D tisku je postupné nanášení vrstev materiálu na sebe, vrstvy se pak vzájemně spojují tavením nebo lepením. [30]

Existuje celá řada různých druhů filamentů, které se k tisku používají. Nejběžnější je klasický PLA (polylactic acid – kyselina polymléčná), biologicky zcela odbouratelný materiál, který se vyrábí z přírodních materiálů, jako je kukuřičný nebo bramborový škrob. Dále se používá například PA (Nylon), PET. [31]

Gravírování a laserování

6.4 DŘEVĚNÁ KOLEKCE

Použité materiály: eben, jabloňové dřevo, javorové dřevo, ořechové dřevo, mora, perleť, dýhy, holografické fólie, flokovaná překližka, překližka, Patex lepidlo, Iněná fermež, ebenové mořidlo, bezbarvý lak

Kolekci tvoří 5 různých typů šperků:

1. Plugy, v jejichž přední části je laserem vyřezaný vzor, zadní část je tvořená pouze dřevem, obě jsou lepidlem přilepené k sobě. Variantou těchto plugů je kolečko dýhy vložené pod laserovanou částí, tímto způsobem by se dalo kombinovat více barev dřeva.
2. Plugy vyrobené stejným způsobem jako první, s kolečkem perleti vloženým pod přední laserovanou část.
3. Plug skládající se ze dvou částí přilepených k sobě. Přední část je gravírovaná flokovaná překližka a zadní pouze dřevo. Tento typ jsem ještě mořila.
4. Plug s gravírováním.
5. Tunel, v jehož středu je zářez sahající do hloubky cca $\frac{2}{3}$, kam se dají zasouvat destičky z různých materiálů, s různými dekory.

Tento typ šperku nabízí širokou škálu designů a dají se mezi sebou kombinovat i různé materiály, barvy, struktury. Výhodou je tedy to, že stačí pouze jeden pár s prakticky neomezeným množstvím variant.

Protože se jedná o dřevěnou kolekci, kterou vnímám jako luxusní záležitost, vybírala jsem pro výrobu destiček především přírodní materiály. Ideální jsou pro tyto účely dýhy z různě barevných i exotických dřev. Velice efektivní je perleť kombinovaná právě s dýhami.

Vyrobila jsem několik druhů destiček. Všechny jsou vyrobené v podstatě na stejném principu, buď laserováním, nebo gravírováním. Velice zajímavý efekt vytváří na povrchu dřeva holografická fólie. Byl to vlastně takový pokus, ale s výsledkem jsem nad míru spokojená.

Čím více jsem se během psaní zabírala problematikou tunelů a plugů, tím více jsem si chtěla vyzkoušet i jejich výrobu. Doposud jsem se zabývala pouze tím, jak budou ve výsledku vypadat, z jakého budou materiálu a vymýšlela jsem a navrhovala jejich design. Naskytla se mi ale příležitost zkusit si výrobu vlastních tunelů a plugů ze dřeva na soustruhu. Byla to pro mě velká výzva a životní zkušenost.

Prvním krokem pro mě bylo zjistit, jak se se dřevem pracuje, jak se chová, jakými nástroji se opracovává, jak se jeho povrch následně upravuje. Čím více jsem se dřevem pracovala, zjistila jsem, jak jej opracovávat, jaké nástroje a pomůcky používat. Nejvíce jsem používala soustružnická dláta.

Na začátku každého tunelu i plugu byl dřevěný hranol, z něj jsem vysoustružila válec, ze kterého teprve mohly tunely a plugy vznikat. Důležité je si hned na začátku celý válec správně rozměřit, podle toho, jak chceme mít tunely široké. Šířka šperků do ucha je u každého jiná, záleží, jak moc masité je ušní lalůček objímající tunel nebo plug.

Obrázek 34: Soustružení, vlastní foto

Takto připravené kusy jsem mohla začít upravovat a tvarovat žlábký. Následně jsem povrch dřeva brousila. Používala jsem smírky různých jemností, od nejhrubších až po nejjemnější. Nakonec jsem dřevo navoskovala včelím voskem, který na dřevě částečně vytváří ochrannou vrstvu a udržuje povrch hladký a mastný. Pak už jsem jen celý váleček rozřezala na jednotlivé kusy.

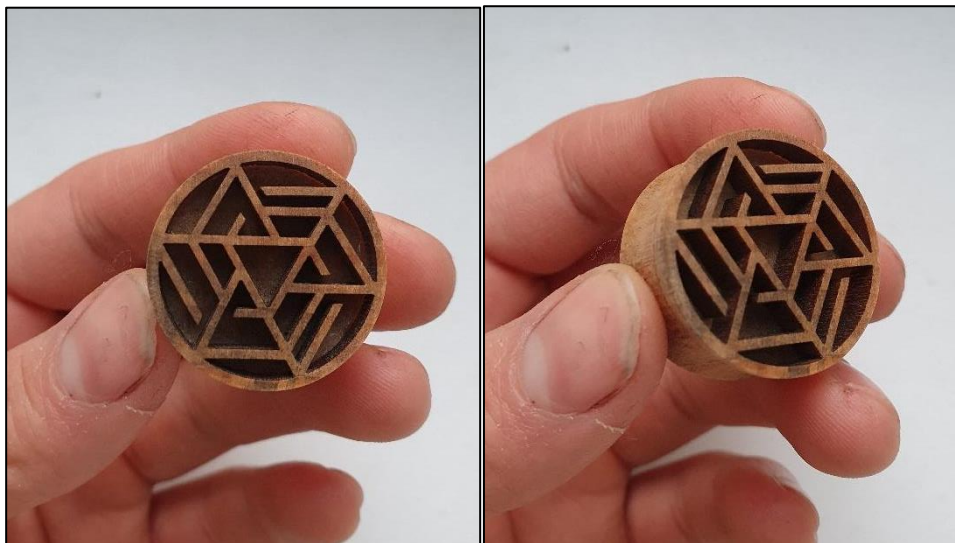
Výroba plugů je jednodušší než výroba tunelů. Plugů bylo třeba jen upravit, zarovnat, obrousit, vyleštit a nakonec povoskovat. Výroba tunelů už byla komplikovanější a náročnější. Ze začátku je postup stejný jako při výrobě plugu. Aby se z plugu stal tunel, je třeba do něj vyvrtat díru skrz. Otvor uvnitř dřeva s sebou nese práci navíc.

Jelikož jsou tunely i plugy většinou párové šperky podobně jako náušnice, je celkem obtížné a náročné vytvořit dva úplně shodné tvary. Drobné rozdíly ve velikosti tolik nevadí, ale sebemenší rozdíl v šířce tunelu je na první pohled okamžitě vidět. Velice důležité bylo přeměrování a neustálé kontrolování jak šířky, tak velikosti tunelu nebo plugu v průběhu celé výroby.

Povrch hotových šperků jsem ošetřovala včelím voskem. Vosk na chvíli dřevo ochrání a udrží hladký povrch, ale časem se setře a povrch se opět stane trochu hrubším. Navíc vosk dřevo úplně dobře nechrání před zašpiněním, což se při každodenním nošení šperků samozřejmě děje, protože se ucho kolem šperků potí. Dřevěné šperky je také nutné sundávat před koupáním.

Hledala jsem řešení, jak ošetřovat povrch šperků. Možností jsem našla několik, od různých olejů a vosků přes pryskyřici a šelak. Důležitá byla především zdravotní nezávadnost, protože látka měla být v dlouhodobém kontaktu s pokožkou. Jako vhodný se mi zdál silikon-akrylátový lak, který vytváří na povrchu dřeva ochranný film. Chtěla jsem ale zůstat u přírodních materiálů, tak jsem vyzkoušela dřevo smočit ve lněné fermeži, což je přírodní látka, která dřevo chrání a zvyšuje jeho odolnost vůči působení vlhkosti, navíc dřevo udržuje mastné.

FOTKY DŘEVĚNÉ KOLEKCE:

Obrázek 35: Plug s vyřezaným vzorem

Obrázek 36: Plug s vyřezaným vzorem a perletí

Obrázek 37: Gravírovaný plug

Obrázek 38: Dřevěný lug s flokem

Obrázek 39: Tunel se zářezem

Obrázek 40: Detail zasouvání destičky

Obrázek 41: Zasouvání destičky

KOLEKCE Z 3D TISKU

Použité materiály: PLA, kreditní karta, fólie s různými efekty

Nápad vytvořit kolekci tunelů a plugů z 3D tisku vznikl vlastně úplně jako první. 3D tisk je totiž ideální způsob, jak si vytvořit svůj vlastní tvar i vzhled šperků.

Hlavní myšlenkou této kolekce bylo vytvořit tunely s drážkou, kam by se daly zacvakávat různé druhy destiček s různými designy. Tím by vznikl jedinečný funkční šperk, jehož základ by byl pořád stejný, ale vzhled by se dal libovolně měnit podle toho, jaký styl by se nám zrovna hodil.

Kolekci tvoří 5 typů šperků:

1. Plugy s vymodelovaným vzorem.
2. Plugy a tunely kombinované s flokem.
3. Tunely s gravírováním uvnitř.
4. Tunely se zacvaknutým kolečkem z CD a gravírováním.
5. Tunely s drážkou na zacvakávání destiček.

Nejobtížnější bylo vymyslet a především vyzkoušet, jaký materiál bude vhodný na výrobu zacvakávacích destiček, musel totiž být dostatečně pružný, ale pevný zároveň. Na první zkoušky jsem použila CD, ze kterého jsem laserem vyřezala kolečka různých průměrů a zkoušela je zacvaknout do drážky v tunelu. Pokus to byl dobrý, protože CD vytváří nádherné duhové efekty, ale obvod CD byl od laseru opálený a roztřepený. Jako další jsem zkusila kreditní kartu. Tento pokus dopadl výrazně lépe, tak jsem se rozhodla používat pro výrobu destiček kolečka z kreditních karet. S těmi jsem následně ještě pracovala, laserovala je a lepila na ně různé fólie.

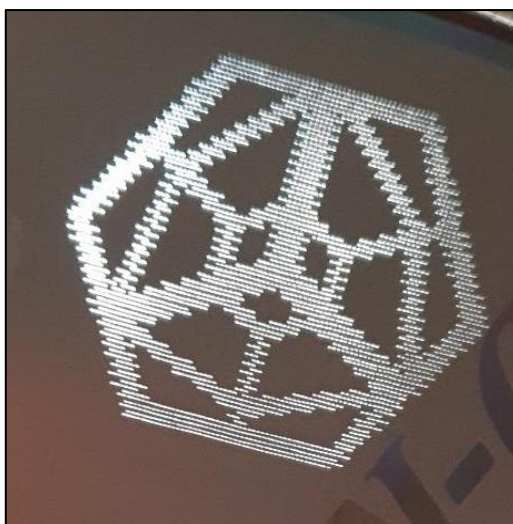
Vyrábí se mnoho druhů fólií s různými efekty. Je to ideální způsob, jak změnit nejenom barvu destičky, ale i její strukturu. Já jsem použila fólie s holografickými efekty, třpytkami a flokovanou fólii.

Na rozdíl od dřevěné kolekce je tato kolekce vyrobená z obvyčejnějších materiálů. I barevnost je oproti dřevu odvážnější. Některé kousky jsem podle vzoru přástevníků ladila do červeno-černé barvy. Jiné zase získaly díky fóliím duhový nebo třpytivý vzhled.

FOTKY KOLEKCE Z 3D TISKU

Obrázek 42: Vymodelovaný plug z 3D tisku

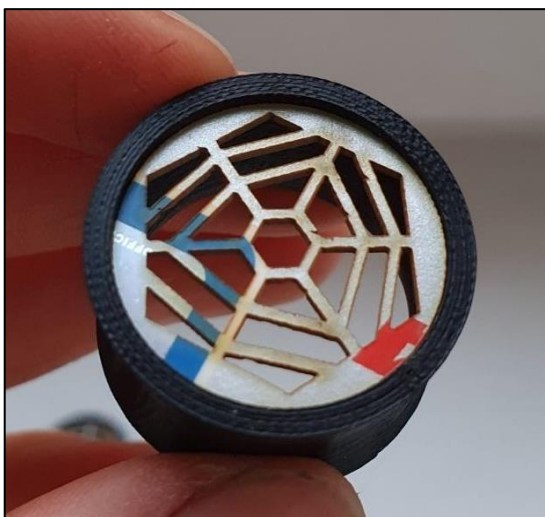
Obrázek 43: Gravírované CD

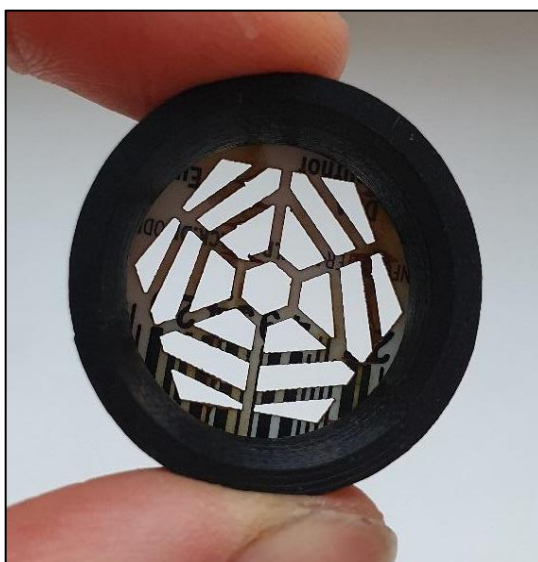
Obrázek 44: Tunel z 3D tisku s flokováním uvnitř

Obrázek 45: Plug z 3D tisku s flokováním na předních stranách

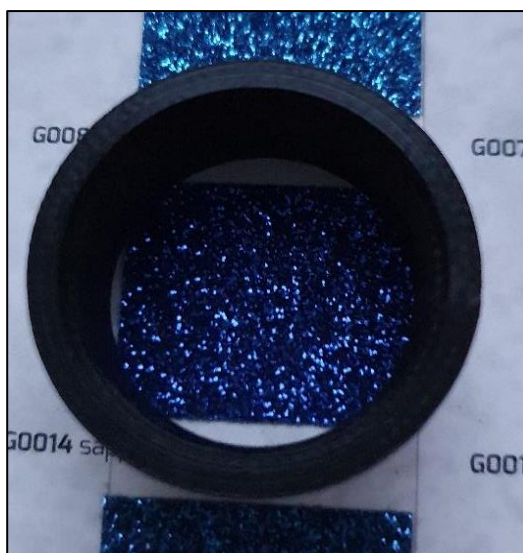
Obrázek 46: Tunel z 3D tisku s drážkou na zacvaknutí destiček

Obrázek 47: Zacvaknutá destička z kreditní karty

Obrázek 47: Holografická folie

Obrázek 48: Folie s glitry, firma Sisers

Závěr

Nakonec vznikly dvě kolekce šperků, které odrážejí můj vlastní životní styl a vkus. Jedna je více přírodní a vyjadřuje můj vztah k přírodě a můrám jako takovým. Druhá je spíše moderní, hodně barevná, což je také jedna stránka mého já. Jsem moc ráda, že jsem se nebála použít pro mě neznámé materiály a rozšířit si tak obzory, právě co se materiálů a technologií týče. Zároveň jsem se naučila pracovat na soustruhu, za což jsem velice vděčná, protože jsem se v tom opravdu našla. Myslím, že díky mojí bakalářské práci se mi otevřely úplně nové možnosti ve výrobě vlastních šperků.

Fotodokumentace

Fotograf: MgA. Martin J. Pouzar

Obrázek 49: Plug s perletí

Obrázek 50: Ebenový tunel se zasunutou perletí

Obrázek 51: Plug z 3D tisku s CD

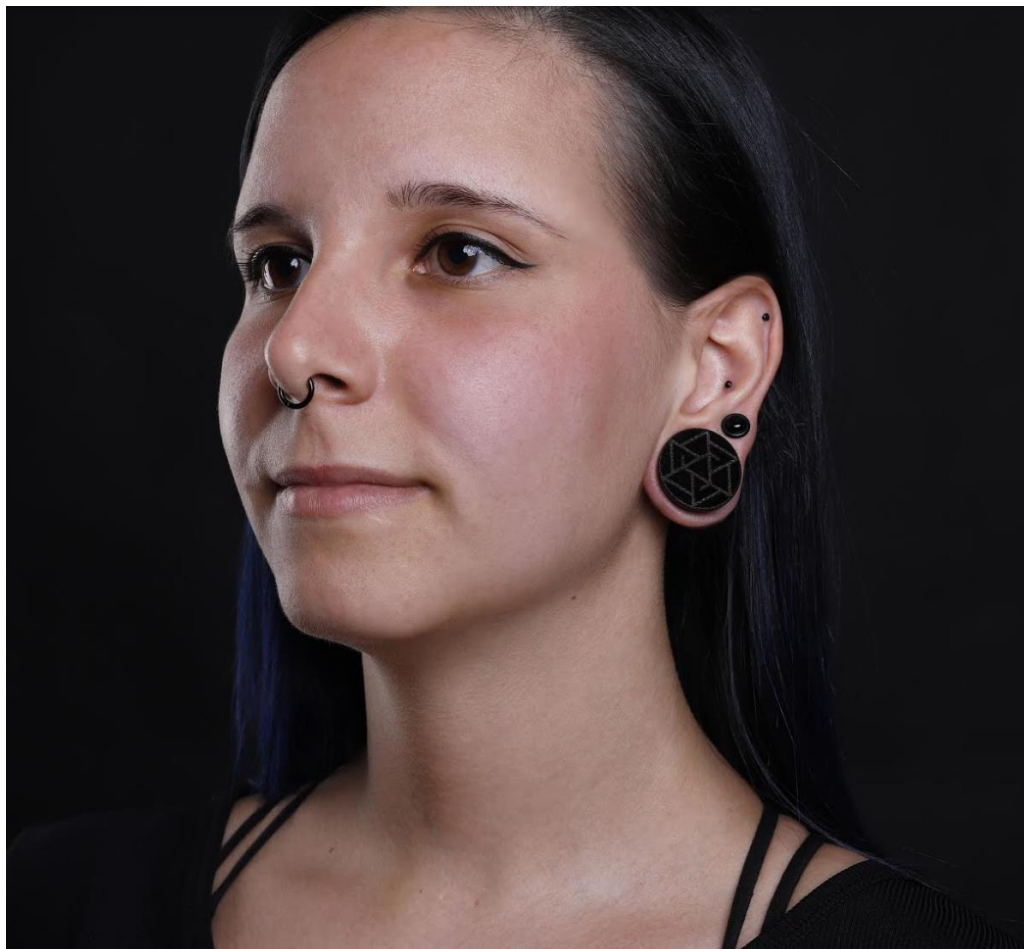
Obrázek 52: Detail zasouvání perleti

Obrázek 53: Plúgy s vyřezaným vzorem, dřevo mora s dýhou

Obrázek 54: Plugy s perletí, párový šperk

Obrázek 55: Dřevěný plug s flokem

Zdroje

[1] Dějiny knoflíku | ART ANTIQUES – měsíčník o umění, architektuře, designu a starožitnostech. *Únor 2021* | ART ANTIQUES – měsíčník o umění, architektuře, designu a starožitnostech [online]. Dostupné z: <https://www.artantiques.cz/dejiny-knofliku>.

[2] Jablonecký knoflík – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jabloneck%C3%BD_knofl%C3%ADk.

ŠVECOVÁ, Jana. Jablonecký knoflík je pojem stejně jako bižuterie. A město má největší sbírku u nás Zdroj: https://jablonecky.denik.cz/zpravy_region/jablonecky-knoflik-je-pojem-stejne-jako-a6f5.html. *Jablonecký Deník*. 15.6.2011. Dostupné online.

KYBALOVÁ, Ludmila; NOVÝ, Petr; SIRŮČKOVÁ, Šárka. *Jablonecký knoflík = Gablonzer Knopf = The Jablonce button*. Vyd. 1. vyd. Jablonce nad Nisou: Muzeum skla a bižuterie, 2007. 191 pages s. ISBN 9788086397047. OCLC 298457927 S. 4, 31–33.

FEIX, Otto Wilhelm. Aus vier Jahrhunderten. Gablonz a.N: Verlag Buchdruckerei Emil Böhme, 1926.

Obrázek 1, 2 Kniha Sbírká Waldes – vlastní foto

Obrázek 3 [3] Zlatý manžetový knoflíček rubínové barvy | Česká výroba. *YABLOGGLASS: Zlaté a stříbrné manžetové knoflíčky z Jablonce* [online]. Copyright © 2017 [cit. 21.03.2021]. Dostupné z: <https://yabloglass-com.flox.cz/p/153/zlate-manzetove-knoflicky-yabloglass-rubin-s-kovovym-strasem>.

obrázek 4 [4] Černý ručně mačkaný skleněný knoflík se stříbrným detailem. *YABLOGGLASS: Zlaté a stříbrné manžetové knoflíčky z Jablonce* [online]. Copyright © 2017 [cit. 22.03.2021]. Dostupné z: <https://yabloglass-com.flox.cz/p/163/stribrne-manzetove-knofliky-yabloglass-stribrna-a-cerna>.

Kniha: [5] MILLEROVÁ, Judith. *Secese – Průvodce pro sběratele*. Noxi, 2004. ISBN 80-89179-08-8.

obrázek 5 [6] Emile Galle Butterfly Bed – The Yellow Gloves. *The Yellow Gloves – Art • Books • Design • Fashion • Music • Events* [online]. Dostupné z: <https://theyellowgloves.com/2018/02/24/buzzing-renaissance/emile-galle-butterfly-bed/>.

obrázek 6 [7] Váza Christie's Auctions & Private Sales | Fine Art, Antiques, Jewelry & More. *Christie's Auctions & Private Sales | Fine Art, Antiques, Jewelry & More* [online]. Dostupné z: https://www.christies.com/?lid=1&sc_lang=en.

[8] ZEMEN, Jan. Tělesné modifikace [online]. Brno, 2011 [cit. 2021-01-06]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/m50wr/>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Jan Špaček.

obrázek 7 [9] Typy piercingu podle umístění – Chilli piercing Michaela Červinková. *ÚVOD - Chilli piercing Michaela Červinková* [online]. Copyright © 2021 [cit. 14.02.2021]. Dostupné z: <http://www.chillipiercing.cz/blog/typy-piercingu-umisteni/>.

obrázek 8 [10] Piercing nosu | Piercing.cz. *Piercing.cz: Největší obchod s Piercingem v Česku* [online]. Dostupné z: <https://www.piercing.cz/blog/piercing-nosu/>.

[11] Pověsit se na háky a užívat si to. Nejde o masochismus, říká umělkyně – Houpací Osel. *Úvod – Houpací Osel* [online]. Copyright © Houpací Osel 2018 [cit. 27.03.2021]. Dostupné z: http://www.houpaciosel.cz/2020/03/11/povesit-se-na-haky-a-uzivat-si-to-nejde-o-masochismus-rika-umelkyne/?fbclid=IwAR0Cx63_gs6usVxgR6n9y5TsCjTbPW0MdQ8AJsXTIJq3w6yftcKRYSVeZp4.

[12] Historie piercingu – zajímavá fakta – Body Piercing. *Body Piercing – Web zabývající se body piercingem* [online]. Copyright © 2019 [cit. 08.05.2021]. Dostupné z: <https://www.body-piercing.cz/2016/10/historie-piercingu-zajimava-fakta/>

[13] Historie piercingu | Piercing.cz. *Piercing.cz: Největší obchod s Piercingem v Česku*[online]. Dostupné z: https://www.piercing.cz/blog/historie-piercingu/?gclid=Cj0KCQiA3NX_BRDQARIsALA3fIL-u8QBvd3E_omW3l1yIeDwFz30aVn3WvBCi6rSj72dzuvk0al6tZEaAke2EALw_wcB.

[14] Jak to začalo s plugy a tunely do ucha – Lidé modifikují své tělo v průběhu celé historie. [online]. Copyright © 2017 [cit. 02.12.2020]. Dostupné

z:<https://www.piercing-factory.cz/cs/Piercing-blog/pece-o-piercing/plugy-a-tunely-a-jejich-historie>.

[15] Nejexotičtější lidé světa – Web cestovatelů. *Web cestovatelů* [online]. Dostupné z: <http://www.webcestovatelu.cz/100708-nejexotictější-lide-sveta> -[22].

[16] O roztahování uší, info, zkušenosti – hellcat. *hellcat – výlety do mysli jedné komplikované existence* [online]. Dostupné z: <https://hellcatbloguje.wordpress.com/2017/01/01/o-roztahovani-usi-info-zkusenosti/>.

obrázek 9 [17] Zlatý tenkostěnný tunel do ucha s rantly na obou stranách. *Úvodní strana - plugsporn – obchod s tunely, plugy a roztahovávky do ucha*. [online]. Copyright © PLUGSPORN 2020 [cit. 28.02.2021]. Dostupné z: <https://plugsporn.cz/produkt/zlaty-tenkostenny-tunel-do-ucha/>.

obrázek 10 [18] Ocelový tunel Zlatá Kapka ve tvaru kapky z chirurgické oceli. *Úvodní strana – plugsporn – obchod s tunely, plugy a roztahovávky do ucha*. [online]. Copyright © PLUGSPORN 2020 [cit. 28.02.2021]. Dostupné z: <https://plugsporn.cz/produkt/zlaza-kapka/>.

obrázek 11: [19] Zebrano plug nebo také flesh dp ucha, je čistě přírodní produkt. *Úvodní strana – plugsporn – obchod s tunely, plugy a roztahovávky do ucha*. [online]. Copyright © PLUGSPORN 2020 [cit. 28.02.2021]. Dostupné z: <https://plugsporn.cz/produkt/dreveny-plug-zebrano/>.

obrázek 12 [20] Plug Onyx. *Úvodní strana – plugsporn – obchod s tunely, plugy a roztahovávky do ucha*. [online]. Copyright © PLUGSPORN 2020 [cit. 28.02.2021]. Dostupné z: <https://plugsporn.cz/produkt/kamenna-slza-onyx/>.

Kniha: [21] NOVÁK, Ivo. *Motýli a jejich půvab v ilustracích Bohumila Vančury*. Ilustroval Bohumil VANČURA. Praha: Aventinum, 2010. Artia (Aventinum). ISBN 978-80-7442-006-1.

[22] Motýlí křídla pod mikroskopem – PDF Free Download. *Představujeme Vám pohodlné a bezplatné nástroje pro publikování a sdílení informací*. [online]. Copyright © DocPlayer.cz [cit. 08.05.2021]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/4447290-Motyli-kridla-pod-mikroskopem.html>.

Obrázek 13 [23] Nejlepší snímky světa viditelného jen pod mikroskopem za rok 2018: Lidská slza nebo kapka sršního jedu — ČT24 — Česká televize. ČT24 — *Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 26.04.2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2657888-nejlepsi-snimky-sveta-viditelneho-jen-pod-mikroskopem-lidska-slza-nebo-kapka-srsniho>. ((

[24] Jaký je rozdíl mezi denními a nočními motýly?. *Vít Hotárek – osobní stránky* [online]. Copyright © 2011 [cit. 07.05.2021]. Dostupné z: <http://vithotarek.cz/motyli/otazky-jaky-je-rozdil-mezi-dennimi-a-nocnimi-motyly.php>.

Obrázek 14 [25] Jaký je rozdíl mezi denními a nočními motýly?. *Vít Hotárek – osobní stránky* [online]. Copyright © 2011 [cit. 08.05.2021]. Dostupné z: <http://vithotarek.cz/motyli/otazky-jaky-je-rozdil-mezi-dennimi-a-nocnimi-motyly.php>.

Obrázek 15. [33] Daniel Landa Smrtihlav Lyrics and Tracklist | Genius. *Genius / Song Lyrics & Knowledge* [online]. Copyright © 2021 Genius Media Group Inc. [cit. 24.03.2021]. Dostupné z: <https://genius.com/albums/Daniel-landa/Smrtihlav>

Obrázky 16, 17, 18 – vlastní foto, fimo

Obrázky 19, 20 Materiálové zkoušky, 3D plug

Obrázek 21 [26] *Euplagia quadripunctaria* (přástevník kostivalový) | BioLib.cz. *Taxonomic tree of plants and animals with photos* | *BioLib.cz* [online]. Copyright © 1999 [cit. 25.03.2021]. Dostupné z: <https://www.biolib.cz/cz/image/id35867/>

Obrázek 22 Vlastní návrh, inspirace přástevníkem kostivalovým

Obrázek 23 [27] Přástevník medvědí (*Arctia caja*, Linné 1758) - housenka - Bobův fotoblog. *Bobův fotoblog* [online]. Dostupné z: <http://fotoblog.in/clanek/433> ´.

Obrázek 24 Vlastní foto, flokovaný plug

Obrázek 25 [28] Lišaj smrtihlav – motýl se špatnou pověstí - Zahradacentrum . *Zahradacentrum.cz – vše pro Vaši zahradu : články, zahradní kalendář, fórum a poradna* [online]. Dostupné z: <https://www.zahrada-centrum.cz/clanky/442-lisaj-smrtihlav-motyl-se-spatnou-povesti>.

Obrázek 26 Vlastní návrh, inspirace housenkou smrtihlava
Obrázky 27, 28, 29, 30–
vlastní foto, skicy a návrhy

Finální design: obrázky z ilustrátoru 31,32,33,34

Obrázky 35,36 Soustružení – vlastní foto

[29] Flokování za pomoci electrostatického sprejování - Intertell. *Moulage par Injection des thermoplastiques - Intertell* [online]. Dostupné z: <https://intertell.eu/cs/flokovani/>.

[30] 3D tisk - 3D-tisk.cz. *3D-tisk.cz – Vše o 3D tisku a aditivní výrobě* [online].

Copyright © 2019 [cit. 08.05.2021]. Dostupné z: <https://www.3d-tisk.cz/wiki/3d-tisk/>.

[31] Seznam materiálů pro 3D tisk. Materiály a doplňky pro 3D tisk – filamenty – *Materialpro3d.cz* [online]. Copyright © Materialpro3d.cz, všechna práva vyhrazena [cit. 09.05.2021]. Dostupné z: <https://www.materialpro3d.cz/materialovy-slovník/>

fotky dřevěná kolekce

fotky 3D tisk

[34] Daniel Landa – Smrtihlav – text – KaraokeTexty.cz. *Karaoke texty, texty písní, youtube videoklipy, fotky* [online]. Dostupné z: <https://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/landa-daniel/smrtilhav-50440>.

Seznam obrázků

Obrázek 1: Vzorník knoflíků, kniha Sběrka Waldes I (vlastní foto).....	10
Obrázek 2: Vzorník knoflíků, kniha Sběrka Waldes II (vlastní foto)	10
Obrázek 3: Černý ručně mačkaný skleněný knoflík se stříbrným detailem [4].....	11
Obrázek 4: Zlatý manžetový knoflíček rubínové barvy, firma Yabloglass [3]	11
Obrázek 5: Emile Gallé – postel [6]	12
Obrázek 6: Emile Gallé – váza [7].....	13
Obrázek 7: Typy piercingů ucha [9]	15
Obrázek 8: Typy pircingů nosu [10].....	16
Obrázek 9: Dřevěný plug [18]	21
Obrázek 10: Slza z kamene onyx [19]	22
Obrázek 11: Ocelový tunel kapka [21]	22
Obrázek 12: Ocelový tunel kulatý [20].....	22
Obrázek 13: Detail motýlího křídla [24].....	25
Obrázek 14: Detail tykadel [25].....	25
Obrázek 15: Album Smrtihlav 1998 [33]	26
Obrázek 16: Meriálová zkouška, Fimo	30
Obrázek 17: Materiálová zkouška, Fimo s bronzovým pigmentem	30
Obrázek 18: Návrh se čtyřmi křídly	31
Obrázek 19: Materiálová zkouška: plug z 3D tisku, na něm je nalepená čtvrtka s vyřezaným vzorem I	31
Obrázek 20: Materiálová zkouška: plug z 3D tisku, na něm je nalepená čtvrtka s vyřezaným vzorem II	31
Obrázek 21: Příklad kostivalový [26].....	32
Obrázek 22: Vlastní návrh, inspirace přástevníkem	32
Obrázek 23: Příklad medvědí [27]	32
Obrázek 24: Flokovaný plug, inspirace přástevníkem.....	32
Obrázek 25: Housenka smrtihlava [28]	33
Obrázek 26: Vlastní návrh, inspirace housenkou smrtihlava	33
Obrázek 27: Návrh, inspirace přástevníkem.....	33
Obrázek 28: Skica, inspirace přástevníkem	33
Obrázek 29: Návrhy, inspirace přástevníkem I	34
Obrázek 30: Návrhy, inspirace přástevníkem II	34

Obrázek 31: Šestiúhelníky	34
Obrázek 32: Hvězda.....	34
Obrázek 33: Sít'	35
Obrázek 34: Soustružení, vlastní foto	37
Obrázek 35: Plug s vyřezaným vzorem	39
Obrázek 36: Plug s vyřezaným vzorem a perletí	39
Obrázek 37: Gravírovaný plug	40
Obrázek 38: Dřevěný plug s flokem	40
Obrázek 39: Tunel se zářezem.....	40
Obrázek 40: Detail zasouvání destičky.....	41
Obrázek 41: Zasouvání destičky	41
Obrázek 42: Plug z 3D tisku s vymodelovaným vzorem.....	42
Obrázek 43: Gravírované CD	43
Obrázek 44: Tunel z 3D tisku s flokem uvnitř.....	43
Obrázek 45: Plug z 3D tisku s flokem na povrchu	43
Obrázek 46: Tunel z 3D tisku s drážkou na zacvaknutí destiček	44
Obrázek 47: Zacvaknutá destička z kreditní karty.....	44
Obrázek 48: Holografická folie	44
Obrázek 49: Folie s glitry, firma Sisers	45
Obrázek 50: Plug s perletí.....	47
Obrázek 51: Ebenový tunel se zasunutou perletí.....	48
Obrázek 52: Plug z 3D tisku s CD.....	49
Obrázek 53: Detail zasouvání perletí.....	50
Obrázek 54: Plug s vyřezaným vzorem, dřevo mora s dýhou	50
Obrázek 55: Plugy s perletí, párový šperk.....	51
Obrázek 56: Dřevěný plug s flokem	51